

Tartu Linnavolikogu kantseleile

SISSE TULNUD
nr. 18848/1-1
06. 12. 2018 a.
Tartu Linnavolikogu kantselei

Ettepanek linnale olulise tähtsusega küsimuse arutelu algatamiseks

Vastavalt Tartu linna põhimääruse § 16-le algatab Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon linnale olulise tähtsusega küsimuse arutelu.

Arutelu aeg: 20. detsember kell 15.00.

Teema: **Ligipääsetavus ja liikuvus Tartu linnaruumis erinevate liiklejagruppide silmade läbi**

Esinejad:

Gea Kangilaski ja Kadri Leetmaa „Ligipääsetavus – läbivat arvestamist vajav põhimõte planeerimises, ehituses ja linna elukorralduses?“

Ilmar Part, Tartu Liiklejate Koja liige “Tartu linnaruum erinevate jalakäijate ja ratturite vaatamurgast. Kuidas planeerimises pidada silmas pikka ajaperspektiivi?”

Karel Leet „Ligipääsetavus ja liikumisteed liikumispuudega inimese vaatest”

Ettekanneteks 10-15 minutit.

Esitaja: Gea Kangilaski
Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esimees

PÕHJENDUSEKS

Ligipääsetavus ja liikuvus Tartu linnaruumis erinevate liiklejagruppide silmade läbi

Tartu linnaruum on viimastel aastatel jõudsalt arenenud. Üha enam näeme linnaruumis ka lahendusi, mis mõtlevad ratturitele, lapsevankrite ja teiste kergliiklusvahenditega liiklejatele ning ka erivajadustega inimestele. Üksikuid lahendusi ja objekte on, kuid aeg on edasi liikuda terviklahenduste suunas.

Toome mõned üldisemad ja konkreetsemad näited, kus lahendusi oleks tarvis:

- (1) Saame linna teadaannetest infot, kui linnas toimuvate ürituste puhul on autoliikluseks suletud mõned tänavad. Koduukse juurde või oma peamise jalgsikäigu teele ilmuvast tarast või üritusetelgist saame aga üllatusega teada alles kohapeal. Eriti ebameeldiv on selline üllatus erivajadusega liiklejale.

- (2) Uute tekkivate rattateede ja -radade lahendusi arutame endiselt projektide kaupa. Tarvis oleks aga üldpõhimõtted kokku leppida ning liikuda katkestusteta rattateede võrgustiku suunas selliselt, et ka selle arendamise vaheetappides oleks teedevõrgustik mugav.
- (3) Arendame ratta- ja kõnniteid pidades silmas lumevabasisid olusid. Lume saabudes on paljudel tavapärastel liikumissuundadel liikumine raskendatud. Näiteks puudub meil kokkulepe, millised on peamised jalgsi liikumise suunad kesklinnas, mille hea seisukorra tagamine on linna jaoks prioriteet (nii linna enda hooldustöodes kui ka eraomanike järelevalves). Ometi eeldame kehtiva parkimiskorraldusega, et inimesed panevad autod kesklinna äärealadele ja liiguvad kesklinnas jalgsi. Ka siin on eriti haavatavad erivajadusega liiklejad (vaegnägijate teemärgistusi on raske jälgida, lumi takistab ratastooliga liiklemist).
- (4) Tartu vaksali invatõstuk on töötamast lakanud. Rongile ja rongist linna pääs on seetõttu ratastoolis inimestele ja lapsevankriga liiklejale takistatud. Peame jõudma kokkuleppeni, et takistused erivajadusega liikleja radadel linnas on samasuguse prioriteetsusega nagu tänavaaugud.
- (5) Linnast väljuvate kaug- ja maaliinide bussidele ei pääse enamasti ratastooliga liiklejad üldse, sest bussides puuduvad ratastoolikohad ning sissepääs on kõrgel ja astmeline. Linn peaks erivajadusega liiklejate teekonna läbi mõtlema terviklikuna, vajadusel ka oma partneritega koostööd tehes ja läbi rääkides.
- (6) Ikka veel on linnas paljudel liikumispuudega inimestel raskusi pääsemisega jõu- või spordisaali, ujulasse ja nende riietusruumidesse. Tartu peaks seisma selle eest, et erivajadusega inimesed saaksid võimalikult palju kasutada kõigile linlastele mõeldud teenuseid. Keegi meist ei ole kaitstud selle eest, et näeme ühel päeval elu erivajadusega inimese silmade läbi. On tarvis, et terviseprobleemid ja õnnetused ja eraldaks inimesi ühiskonnast.
- (7) Ka linna juhtimisotsuseid (planeeringute ja eskiiside arutelud, linnavolikogu ja komisjonide istungid) tehakse ruumides, kuhu erivajadusega inimesed loomulikult ei pääse.
- (8) Linn on algatanud ja läbi viinud mitmeid kampaaniaid, nt autovaba päev (nädal), kõige rattasõbralikum ettevõtte jmt. Linna planeerimis- ja ehitustegevuses ei ole aga veel head näidet linna olulisemate asutuste liikuvuskavade koostamisest. Mobiilsusjuhtimine on tavapärane praktika paljudes maailma linnades, mis soovivad olla keskkonnasäästlikud ning jalgsi, rattaga ja ühistranspordiga liiklejate sõbralikud. Hiljuti koostas Tallinna Ülikool oma liikuvuskava - hea näide, mida Tartus edasi arendada.

Teeme ettepaneku arutada linnavolikogu 2018. aasta viimasel istungil, kuidas muuta linn ligipääsetavamaks ja mugavamaks kõigile liiklejagruppidele ning milliseid tegevusi sellel suunal lühemas ja pikemas perspektiivis planeerida.